

Krajowa polityka wobec działań UE przeciwdziałających osłabieniu demokracji

Szerszy kontekst badawczy/ramy teoretyczne: Po latach wahań, Unia Europejska (UE) w końcu uznała osłabianie demokracji za jedno ze swoich największych wyzwań i stała się bardziej asertywna. Badania nad przeciwdziałaniem osłabiania demokracji szybko się rozwijają, jednakże koncentrują się głównie na krajowych przyczynach osłabiania lub na opisach środków zaradczych na poziomie UE. To, co jest systematycznie pomijane, to związek między oboma poziomami: polityka wewnętrzna przed i po podjęciu działań przez UE. Polityka krajowa wobec działań UE przeciwko osłabianiu demokracji, w rozumieniu tego projektu, obejmuje bowiem stanowiska partii krajowych jak i argumenty dotyczące działań UE oraz ich wpływu na postawy obywateli.

Hipotezy/pytania badawcze/cele: Naszym podstawowym założeniem jest teza, iż zdolność UE do działania i wywierania wpływu na zapobieganie osłabiania demokracji w państwach członkowskich w znacznym stopniu zależy od krajowego poparcia politycznego. W związku z tym nasz projekt stawia następujące pytania badawcze: Jakie partie polityczne wspierają, a jakie sprzeciwiają się działaniom UE na rzecz przeciwdziałania osłabiania demokracji? Jaki wpływ wywierają argumenty partii politycznych na postawy obywateli wobec działań UE przeciwko osłabianiu demokracji?

Podejście / Metody: Projekt będzie realizowany w dwóch etapach. Po pierwsze, będziemy wykorzystywać tekstowe materiały źródłowe (artykuły prasowe, protokoły parlamentarne) w celu zidentyfikowania stanowisk partii i ram dotyczących działań UE oraz przeprowadzimy częściowo ustrukturyzowane wywiady z przedstawicielami partii w celu zbadania podstawowych motywów (nie) zajmowania określonych stanowisk w sprawie działań UE. Po drugie, aby zebrać informacje na temat postaw obywateli wobec działań UE, będziemy opierać się na eksperymentach sondażowych w sześciu krajach (Austria, Niemcy, Węgry, Holandia, Polska, Słowacja). Na tej podstawie oszacujemy wpływ dyskursu partii politycznych na postawy obywateli.

Poziom oryginalności / innowacyjności: Istniejące badania koncentrują się głównie na barierach instytucjonalnych na poziomie UE w celu wyjaśnienia (braku)działań UE przeciwko osłabianiu się demokracji, zanedbując jednocześnie wpływ polityki krajowej, leżącej u podstaw działań UE. Oprócz nowatorskiej perspektywy badającej związek między działaniami UE a polityką wewnętrzną, niniejszy projekt wykracza również poza aktualny stan badań pod względem empirycznym. Oprócz państw członkowskich UE w których demokracja uległa osłabieniu, projekt obejmie również „stabilne” państwa członkowskie oraz państwa, które odbudowują demokrację po okresie osłabienia.

Główni badacze w projekcie: Zespół projektowy będzie składał się z trzech głównych badaczy z komplementarną wiedzą badawczą i długą trajektorią współpracy - Michael Blauburger (Salzburg), Aleksandra Maatsch (Wrocław) i Arndt Wonka (Brema) - a także trzech badaczy postdoc, którzy zostaną zatrudnieni przez każdego z partnerów projektu.